

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Изборно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду одлуком број 1374/1 од 23.05.2023. године именовало нас је у Комисију за припрему извештаја за избор једног доцента за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност. Дописом Филолошког факултета од 03.07.2023. године достављена нам је пријава кандидата који се пријавио на конкурс за избор једног доцента за ужу научну област **Туркологија, предмет Турски језик и књижевност**, који је објављен у листу „Послови“ бр. 1044 од 14.06.2023. године. Част нам је да Изборном већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На оглас Филолошког факултета за избор доцента за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност, јавио се један кандидат, др Саша Брадашевић, виши лектор за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик, на Катедри за оријенталистику Филолошког факултета у Београду(број пријаве 1624/1).

Кандидат је уз пријаву на конкурс поднео следећа документа:

- Пријаву и Биографију
- Оверену фотокопију дипломе о завршеним основним академским студијама првог степена на студијском програму Оријентална филологија
- Оверену фотокопију дипломе о стеченом академском називу магистра наука
- Оверену фотокопију дипломе о стеченом научном степену доктора наука
- Извод из матичне књиге рођених
- Уверење о држављанству
- Очитану електронску личну карту
- Списак радова и радове
- Изјаву о одговорности

I Биографија кандидата

Др Саша Брадашевић рођен је у Ужицу 1975. године. Након завршене Ужичке гимназије 1993. године, дипломирао је на Групи за оријенталну филологију на Филолошком факултету у Београду 1997. године, стекавши звање дипломираног филолога оријенталне филологије. Изабран је за асистента-приправника за турски језик и књижевност на Филолошком факултету у Београду 2002. године. Након одслужења војног рока као резервни официр ВРС, 2003. године наставља рад на матичној катедри. Магистарске студије је завршио 2007. године на Филолошком факултету у Београду, одбранивши рад на тему *Наратив и наративни суфикс -tız у савременом турском језику* под менторством проф. др Мирјане Теодосијевић. У звање асистента за турски језик и књижевност изабран је 16.04.2008. године, реизабран је у звање асистента 22.12.2010, а у звање вишег лектора за савремени турски језик изабран је 29.01.2014. године. Докторску дисертацију на тему *Синтакса и семантика везника у савременом турском језику* успешно је одбранио на Филолошком факултету 24.04.2014. године (ментор: проф. др Мирјана Теодосијевић). Након одбрањене докторске тезе, стекао је услове за избор у звање доцента, у које је изабран 29.11.2016. године. У звање вишег лектора је поново изабран 22.12.2021. године.

Од школске 2002/2003. године др Саша Брадашевић је држао вежбе из следећих предмета на основним академским студијама: Турски језик I, Турски језик II, Турски језик III и Турски језик IV (према старом програму); Савремени турски језик Г 1-8, Турски језик 1-8 („стара Болоња“). У оквиру акредитованог студијског програма Језик, књижевност, култура учествовао је и учествује у извођењу вежби из следећих предмета: Савремени турски језик Г-1, Г-2, Г-3, Г-4, Г-5, Г-6, Г-7, Г-8, Турски језик 3 и Турски језик 4. Поред ангажовања у настави учествује у одржавању испита.

Др Саша Брадашевић је од 5. јула до 28. августа 2004. године био на усавршавању

турског језика у Центру за учење турског језика (TÖMER) у Измиру, Турска. Од 1. до 5. јануара 2010. године похађао је семинар који је организовао Филолошки факултет у сарадњи са проф. др Дејвидом Литлом са Универзитета у Даблину (1. CEFR on assessment, 2. Teaching Large Classes, 3. Bologna and CEFR descriptors, 4. European Language Portfolio (ELP), 5. Content Language Integrated Learning). Учествовао је са саопштењима на неколико симпозијума. Године 2020. постао је сертификовани преводилац за турски и енглески језик на КУДО платформи.

Колега Брадашевић се успешно бави и књижевним превођењем, што је резултирало већим бројем квалитетних превода поезије и прозних дела савремених турских писаца.

II Библиографија и бодовање

Докторска дисертација (M70)

Докторска дисертација на тему *Синтакса и семантика везника у савременом турском језику* одбрањена је 26.04.2014. године на Филолошком факултету у Београду пред комисијом у саставу проф. др Мирјана Теодосијевић (ментор), ван. проф. др Ксенија Ајкут и ван. проф. др Октај Ахмед, Универзитет „Кирил и Методиј“ у Скопљу.

Научни радови

1. Саша Брадашевић, „Синтаксичка природа везничких односа у турском језику”, *Анали Филолошког факултета*, XXVI, свеска I, Београд: Филолошки факултет, 2014, стр. 203 – 217.
2. Саша Брадашевић, „Дело Кутадгу Билиг и хуманистичко наслеђе”, зборник радова са конференције *Хуманизам: култура или илузија?*, књ. 2, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2015, стр. 255-260; ISBN 978-86-6153-285-6

3. Саша Брадашевић, „О исказивању просторних односа у српском и турском језику“, *Анали Филолошког факултета*, XXVII, свеска II, Београд: Филолошки факултет, 2015, стр. 343 – 350.
4. Саша Брадашевић, „Културне особености турске породице у преводу романа Орхана Кемала Кућа мог оца“, тематски зборник са конференције *Културе у преводу*, књ. 2, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2016, стр. 99-105.

Од избора у звање доцента 2016:

1. Saša Bradašević, „Ješilçam i savremena turska kinematografija“, зборник радова са конференције *Оријенталистика јуче-данас-сутра*, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2019, стр. 139-150.

[M33]

2. Saša Bradašević, „Sistem veznika u Orhonskim natpisima“, *Анали Филолошког факултета*, XXXI, свеска I, Београд: Филолошки факултет, 2019, стр. 331 – 343.

[M51]

3. „Ješilçam: i savremena turska kinematografija“, У: *Оријенталистика јуче-данас-сутра*, Филолошки факултет, Београд, 2019, стр. 139-150. (M33)

Од избора у последње звање 2021:

1. „Симболика броја четрдесет од Старог Египта до Балкана“, *Религија и толеранција*, бр.36, Нови Сад, 2021. стр. 340-349. ISSN 1451-8759(M52)
2. „Речи туркијског порекла у делима Ј.Р.Р.Толкина“, *Друштвено-хуманистичке студије*, 4(17), 2021. стр.93-106. DOI 10.51558/2490-3647.2021.6.4.93, УДК 821.111'39;373.45(M24)

3. „Veznički odnosi iskazani interpunkcijskim znacima“, *I. regionalna studentska konferencija mladih turkologa*, Filozofski fakultet sveučilišta u Zagrebu, srpanj 2022. ISBN 978-953-50175-0-9 (M33)
4. „Simbolika i značenje boja u turskom jeziku“, *Anali Filološkog fakulteta*, knj. XXXV(1), Beograd, 2023. str. 13-23.(M51)

Књижевни преводи:

1. Ataol Behramoglu, *Pred ljubavlju*, Meridijani, Smederevo, 2007. (73 str) ISBN: 978-86-84201-49-4
2. Ahmet Altan, “Eleni i nova mlada”, u: *Priča: časopis za priču i priče o pričama*, Beograd, god. 2, br. 2/3, mart/jun 2008, str. 165-169. ISSN: 1820-5909
3. Ahmet Altan, “Ljubavni napitak”, *Beogradski književni časopis*, Beograd, br.11, leto 2008, str. 64-67. ISSN: 1452-2950
4. Ataol Behramoglu, “O sudbini ljudi i mostova”, *Sveske zadužbine Ive Andrića*, Beograd, 2008, str. 247-251. ISSN: 0352-0862
5. Oguz Ataj, “Zaboravljeni”, *Priča: časopis za priču i priče o pričama*, Beograd, god. 4, br. 11/12, 2010, str. 65-71. ISSN: 1820-5909
6. Решат Нури Гунтекин, *Кад лииће пада*, Народна књига, Београд, 2011, ISBN 978-86-331-3481-1
7. Ерхан Афјонџу, *Султан Сулејман и Хурем*, Народна књига, Београд, 2012, ISBN 978-86-331-3440-3
8. Орхан Кемал, *Кућа мога оца*, Народна књига, Београд, 2014, ISBN 978-86-331-3546-7
9. Октај Акбал, “Bioskop sa sladoledom”, *Priča: časopis za priču i priče o pričama*, Beograd, god. 10, br. 37, 2016, str. 225-228. ISSN: 1820-5909

Учешће на научним скуповима

1. Међународна научна конференција Space and Time Across Languages and Culture STALDAC2010, Kembridž, 8-10. april 2010.

Rad: „The Reference Point and Coordination Within Time-Space Continuum in the Light of the Quantum Theory“.

2. Међународна научна конференција Србија између Истока и Запада: наука, образовање, кultura, уметност, Филолошки факултет, 27-29. septembar 2013.

Rad: „Modalni sufiksi u turskom jeziku“.

3. Друга међународна научна конференција о језичком образовању и настави ISLET, Филолошки факултет, Београд, 25-28. мај 2016.

Rad: „Имена турског порекла у делима J.P.P. Толкина“

4. I. regionalna studentska konferencija mladih turkologa, Filozofski fakultet sveučilišta u Zagrebu, Rad: „Veznički odnosi iskazani interpunkcijskim znacima“.

5. Међународна конференција Савремена филолошка истраживања, Филолошки факултет, Београд, децембар 2022., Rad: “Симболика и значење боја у турском језику”.

III Преглед и мишљење о досадашњем научном и стручном раду кандидата

Од избора за доцента 2016. године, Саша Брадашевић успешно наставља рад у настави и објављује радове из језика и културе.

У раду *Јешилчам и савремена турска кинематографија* аутор се осврће на значај и почетке филмске уметности у Турској, као уметности која представља један од најутицајнијих начина комуникације. Посебно се фокусира на период Јешилчам, као најпродуктивнији период турске кинематографије који одликују хиперпродукција и низак квалитет, упоређујући га са савременим токовима који по обиму и квалитету превазилазе карактеристике локалне продукције, приближавају се светским стандардима и захваљујући квалитетном ауторском филму успевају да пруже изразити уметнички печат у овој грани културе и уметности.

Рад *Систем везника у Орхонским натписима* анализира и објашњава појаву, улогу и карактеристике турских везника заступљених на најстаријим турским језичким споменицима Орхонским натписима у светлу чињенице да турски, као аглутинативни језик, негује асиндетске реченице које су заступљеније што се више иде у прошлост. Аутор објашњава да су везници старотурског језика по свом пореклу герундији или постпозиције који врше везничку функцију у реченици, те да су се „прави“ везници у турском језику појавили у знатно каснијем периоду под утицајем других језика. У раду се из дијахронијске перспективе указује на употребу и број везника и везничких конструкција у турском језику.

Од избора у звање вишег лектора 2021. године кандидат је објавио 4 рада у релевантним часописима и зборницима.

Рад „Симболика броја четрдесет од Старог Египта до Балкана“ бави се специфичним значењем броја четрдесет од старог Египта, где је он био симбол коришћен у погребним обичајима, преко античке филозофије старе Грчке, па до утицаја у монотеистичким религијама (јудаизам, хришћанство, ислам) када добија на значају током обреда који се тичу трансцендиције и промене, као и обичајима везаних за рођење детета. Посебно поглавље је посвећено народним веровањима на Балкану и значају броја 40 приликом обичаја везаних за рођење и смрт.

Рад „Речи туркијског порекла у делима Ј.Р.Р.Толкина“ представља анализу назива митолошких симбола и речи из језика у наведеном делу, који се користе за именовање слуга таме, орка, гоблина и назива места на којима они живе. Аутор истиче да једна група речи којом се обележавају наведени појмови подсећа на старотурски, савремени турски, као и на друге туркијске језике. Међу њима наводи: *анг, ар, азог, бел, кел, кулу, мар, мор, мордор, моргот, нар, огр, саруман, турин, тум* и друге. Након детаљне анализе датих појмова, аутор закључује да је Толкин, као изврстан филолог и лингвиста, са великом вероватноћом за „језик сила таме“ изабрао језике који не припадају индо-европској језичкој породици, са карактеристикама које могу водити до појмова из туркијских језика.

„Везнички односи исказани интерпункцијским знацима“ јесте рад који објашњава специфичну структуру турских синдетских и асиндетских реченица, имајући у виду да су, гледано из историјске перспективе асиндетске реченице биле много заступљеније, као и да су финитни глаголски облици били маркери крајева независних или зависних

реченица. У савременом турском језику се интерпункцијски знаци могу посматрати као замена за везнике, који су углавном накнадно усвајани из других језика, Значајан број турских лингвиста сматра да су везници несвојствени турском језику. Интерпункцијски знаци тако корелирају са везничким конструкцијама, субординаторима и координаторима. Објашњавајући ову појаву карактеристичним примерима из књижевних дела и свакодневне преписке, кандидат приказује употребу *тачке зареза*, *зареза*, *две тачке* и *кратке црте* у улози везника закључивши да у савременом турском језику и даље постоји изражена потреба и тенденција за грађењем асиндетских реченица.

У раду „Симболика и значење боја у турском језику“ кандидат фокусира запажање на постојање више назива за нијансе појединих боја у турском језику, а самим тим и на диференцијацију у њиховом значењу истичући да је ова појава посебно изражена код беле, црне и црвене боје. Посебно се осврнуо на основно и симболичко значење беле у форми *ak* и *beyaz*, црне у форми *kara* и *siyah*, црвене у форми *kizil*, али *kirmizi*, као и жуте *sari*, зелене *yeşil*, плаветави, љубичасте *mori* и розе *rembe*. У закључку кандидат наводи да се у турском језику, као и у већини осталих језика, најпре јављају појмови бело/ црно или светло/тамно, да затим долази црвена боја која се јавља у три облика и покрива чак и нијансе жуте, да након њих следе зелена и жута, а да се остале основне боје јављају касније, те да су њихови називи већином прихваћени из арапског и персијског језика.

Магистарска и докторска теза, као и радови кандидата објављени у часописима показују да је др Саша Брадашевић поред лингвистичких истраживања који се односе на специфичну граматичку структуру турског језика, заинтересован и за културолошке и социјалне аспекте употребе језика као израза националне традиције, историје и обичаја.

IV Оцена приступног предавања

На основу Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду од 14. 9. 2016. године, Одлуке о измени и допуни Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду од 21. 6. 2017. године, Комисија за оцену приступног предавања у поступку избора једног доцента за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност, у саставу др Ксенија Ајкут, ред.

професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, др Мирјана Маринковић, ред. професор Филолошког факултета Универзитета у Београду и др Октај Ахмед, ред. професор Филолошког факултета „Св. Кирил и Методиј“ Универзитета „Блаже Конески“ у Скопљу, саставила је дана 8.9.2023. године Записник о приступном предавању кандидата др Саше Брадашевића.

Др Саша Брадашевић је у поступку избора у звање и на радно место доцента за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност, одржао приступно предавање дана 08.09.2023. године са почетком у 12 сати у Сали за седнице Филолошког факултета Универзитету у Београду. Тема приступног предавања др Саше Брадашевића је била „Семантика речи које означавају боје у турском језику“. У складу са чл. 7 Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду, Комисија је приликом приступног предавања оцењивала припрему предавања, структуру и квалитет садржаја предавања, као и дидактичко-методички аспект извођења предавања. Приступно предавање др Саше Брадашевића Комисија је једногласно оценила оценом 5 (пет). Извештај Комисије о приступном предавању достављен је у прилогу и сматра се саставним делом Извештаја за избор.

Према броју објављених радова кандидата у периоду од последњег избора у звање доцента и бодовању у складу са Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, као и условима за сваки следећи избор у исто звање, комисија закључује да др Саша Брадашевић испуњава услове за избор у звање **доцента.**

V Наставно- педагошки рад кандидата

Др Саша Брадашевић успешно држи вежбања и учествује на писменим и усменим испитима из турског језика на свим годинама студија, држи часове вежбања из превођења новинских текстова са турског на српски језик на трећој години и из превођења књижевних текстова из уџбеника *Избор из турске прозе* на трећој и четвртој години. У досадашњем раду са студентима показао је креативност и систематичност у осмишљавању часова које држи. Он поседује комуникацијске и дидактичке вештине неопходне за развој

успешног наставника и педагога. Колега Брадашевић је цењен и омиљен међу студентима и успешно сарађује са колегама на Катедри и на Факултету, чиме на најбољи начин доприноси тимском раду на Групи за турски језик и књижевност.

VI Закључак и предлог комисије

На основу наведених чињеница, предлажемо Изборном већу Филолошког факултета у Београду да др Сашу Брадашевића изабере у звање и на радно место доцента за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност.

Комисија:

др Октај Ахмед, редовни професор

др Ксенија Ајкут, редовни професор

др Мирјана Маринковић, ред. проф.